

Barok — sprawdzian z epoki

Makbet, Skąpiec, poezja baroku, pojęcia epoki

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 19 pkt

Czas: 45 min

11 zadań · 19 punktów · 45 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Kto namawia Makbeta do zabicia Duncana?

- A. czarownice B. Banko C. Makduf **D. Lady Makbet**

Odpowiedź: D**Rozwiązanie:** Lady Makbet zarzuca mężowi tchórzostwo.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Jak kończy się „Makbet”?

- A. Makbet uchodzi do Anglii
B. Makduf zabija Makbeta, a królem zostaje Malkolm
C. Banko zostaje królem
D. Lady Makbet obejmuje tron

Odpowiedź: B**Rozwiązanie:** Porządek zostaje przywrócony.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Co Harpagon ukrył w ogrodzie?

- A. list miłosny
B. testament
C. klucze do piwnicy
D. szkatułę z dziesięcioma tysiącami talarów

Odpowiedź: D**Rozwiązanie:** Utrata szkatuły doprowadza go do rozpacz.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Jakim gatunkiem jest „Skąpiec”?

- A. farsą bez morału
B. tragedią antyczną
C. dramatem romantycznym
D. komedią charakterów

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: Komizm skupia się na wadzie głównego bohatera.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 5. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Jaki motyw dominuje w „Krótkości żywota” Naborowskiego?

- A. miłość do ojczyzny
B. pochwała wsi
C. radość biesiady
D. przemijanie i kruchość życia (vanitas)

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: Życie to „dźwięk, cień, dym, wiatr...”.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi nie zgadzają się z treścią utworu.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 6. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Które pojęcia charakteryzują barok?

- A. humanizm, harmonia, umiar
B. vanitas, konceptyzm, kontrast
C. mesjanizm, ludowość
D. racjonalizm, dydaktyzm

Odpowiedź: B

Rozwiązanie: Barok — epoka niepokoju i kontrastów.

Błędne odpowiedzi: pozostałe pojęcia dotyczą innych epok.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 7. (0–3)**OTWARTE**

Wpisz postać, którą opisano.

- _____ — zakochany w Elizie młodzieniec, który udaje zarządcę w domu Harpagona
- _____ — córka Harpagona, zakochana w Walerym
- _____ — uboga dziewczyna, którą chce poślubić Harpagon

Odpowiedź: 1. Walery; 2. Eliza; 3. Marianna

Rozwiązanie: Postaci „Makbeta” i „Skąpca”.

Punktacja:

- 1 pkt — podpunkt 1
- 1 pkt — podpunkt 2
- 1 pkt — podpunkt 3

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Marinizm to poezja prosta i ludowa. — **P / F**
2. Komizm „Skąpca” wynika m.in. z przesady w przedstawieniu skąpstwa. — **P / F**
3. Poeci baroku unikali paradoksów. — **P / F**
4. W „Makbecie” występują elementy fantastyczne. — **P / F**

Odpowiedź: 1. F; 2. P; 3. F; 4. P

Rozwiązanie: Literatura baroku.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Przeczytaj fragment. Jakie zestawienie buduje fragment? Jaki to rodzaj pomysłu poetyckiego?

*Leżysz zabity i jam też zabity,
Ty — strzałą śmierci, ja — strzałą miłości,
Jan Andrzej Morsztyn, „Do trupa” (fragment)*

Odpowiedź: np. Zestawienie trupa i zakochanego (śmierć — miłość), zbudowane na paralelizmie i antytezie; to barokowy koncept (konceptyzm).

Rozwiązanie: 1 pkt — odpowiedź na pierwsze pytanie; 1 pkt — odpowiedź na drugie pytanie.

Punktacja:

1. **1 pkt** — odpowiedź na pierwsze pytanie
2. **1 pkt** — odpowiedź na drugie pytanie

Wyjaśnij, jaką rolę odgrywają czarownice.

Odpowiedź: np. Ich przepowiednie rozbudzają ukrytą ambicję Makbeta; nie zmuszają go do zbrodni, ale ją prowokują — pytanie o fatum i wolną wolę.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafna interpretacja; 1 pkt — odwołanie do dramatu.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafna interpretacja
2. **1 pkt** — odwołanie do dramatu

Porównaj **Makbeta** i **Harpagona**. Wskaż jedno podobieństwo lub jedną różnicę i odwołaj się do obu utworów.

Odpowiedź: np. Obu bohaterów zniewala jedna namiętność: Makbeta — żądza władzy, Harpagona — chciwość; u Szekspira prowadzi to do tragedii, u Moliera — do śmieszności.

Rozwiązanie: 1 pkt — trafne porównanie; 1 pkt — odwołanie do obu utworów.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafne porównanie
2. **1 pkt** — odwołanie do obu utworów

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (19 pkt)

19–18 pkt: bardzo dobry · 17–15 pkt: dobry · 14–11 pkt: dostateczny · 10–8 pkt: dopuszczający · 7–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.